

15. maj 2025
Sag: 25-001667

Høring og fremme af projekt for regulering og restaurering af Tude Å, Sortesvælgsrenden og Bækkerenden vandløb høringsfrist **xx.xx.2025**

Slagelse Kommune ønsker at etablere et vådområde på en del af arealerne syd for Tude Å omkring Bækkerenden og Sortesvælgsrenden, samt områderne Store Vejlen og Lille Vejlen.

Se den fulde projektbeskrivelse i Bilag 1.

Formål

Projektet er en del af realiseringen af indsatsprogrammet i Vandområdeplan 2015-2021. Det overordnede formål er at reducere kvælstofbelastningen til Smålandsfarvandet ved en generel hævnning af områdets vandstand.

I den tekniske forundersøgelse for vådområdeprojektet er det beregnet, at udledningen af kvælstof med Tude Å systemet til vandområdet Jammerland Bugt og Musholm Bugt vil blive reduceret med 31 ton N pr. år.

Projektet har desuden til formål at løfte de generelle naturværdier i området ved at skabe nye levesteder for områdets dyre- og planteliv. Projektet kommer til at skabe nye levesteder for dyr og planter ved at etablere et nyt vådområde, der rummer potentiale for dyre- og planteliv. Desuden skal projektet forbedre adgangen til ådalens natur- og kulturværdier ved at bevare og udvikle natur- og kulturværdierne i ådalen så der skabes et autentisk og sammenhængende landskab, der understøtter vikingeborgens placering i ådalen og dermed vandvejen mellem Storebælt og Trelleborg.

Projektbeskrivelse

Projektet indebærer, at Tude Å forlægges til sit oprindelige slyngende forløb gennem Lille Vejlen og Sortesvælgsrenden. Hermed genskabes vandøkosystemet i Tude Ådal, og en mere naturlig hydrologi i området. Slyngningen af Tude Å medfører at vandløbet bliver ca. 3 km længere. Projektet har tiltag, som skal sikre vandringen af ørredsmolt igennem projektområdet

Teknik, Plan og Erhverv

Miljø og Natur
Dahlsvej 3
4220 Korsør
www.slagelse.dk

Kontakt

Ditte Marie May

Åbningstider

Mandag 9:00 - 15:00	Torsdag 9:00 - 17:00
Tirsdag 9:00 - 15:00	Fredag 9:00 - 13:00
Onsdag 9:00 - 15:00	Weekend Lukket

De fysiske anlægstiltag kan opsummeres som følger:

1. Regulering og restaurering af Tude Å
2. Regulering af Sortesvælgsrenden
3. Regulering af Bækkerenden
4. Etablering af en stibro og to broer til lette køretøjer over Tude Å
5. Etablering af ny vejbro for Tude Å ved Bildsøvej
6. Fjernelse af pumpe og etablering af højvandslukke i Tjokholmdæmningen
7. Etablering af brinkdiger, med smoltriste langs med Tude Å i Lille Vejen
8. Etablering af smoltrist i underføring under Broholmvej
9. Etablering af nye diger til afgrænsning af det nye pumpelag
10. Etablering af seks pumpeanlæg i Tjæreby Ydre Vejle pumpelag
11. Anlæg af nye og regulering af eksisterende grøfter langs etablerede diger i det Tjæreby Ydre Vejle Pumpelag

Økonomiske forhold

Projektet finansieres af Slagelse Kommune, staten og EU. Ingen grundejere pålægges derfor at bidrage til projektets anlæg.

Der er indgået aftaler om økonomisk kompensation etil de grundejere, som indgår i vådområdeprojektet. Der vil desuden blive ydet en erstatning til de lodsejere i ådalene opstrøms for vådområdeprojektet, hvor der kan ske en stigning af sommermiddelvandstanden på mere en 2,5 cm. over 1 meters drændybde. (bilag XX – en liste samles før offentliggørelsen af høringen).

Fremtidig vedligeholdelse

Når anlægsarbejdet er endeligt afsluttet, udføres vedligeholdelsen af de enkelte anlæg således:

Offentlige vandløb

Det nye forløb af Tude Å, de afsnørende strækninger af Tude Å's gamle forløb (øst og vest for Bildsøvej) samt Bækkerenden vil fortsat være offentlige vandløb. Det tidligere Sortesvælgsrenden samt Bækkerenden fra st. 6360- 7800 vil fremover være en del af det nye Tude Å. De offentlige vandløb vedligeholdes af Slagelse Kommune.

Saltvandspåvirkningen forventes at medføre et nedsat behov for grødeskæring i de offentlige vandløb indenfor projektområdet. Til gengæld må der forventes en årlig udgift til oprensning samt til vedligeholdelse af brinkdiger og hydrauliske tværforbindelser, inklusiv håndtering af smoltriste.

Private grøfter, diger og pumpeanlæg

Tilløbskanalen, Tjæreby Vejlerenden, grøfterne ved Frølund Fed, de nye digekanaler, digerne og de seks nye pumpeanlæg bliver private vandløb/anlæg.

De private anlæg påtænkes fremover vedligeholdet af pumpelaget Tjæreby ydre vejle, som skal varetage afvandingen af arealerne udenfor vådområdet. Der træffes særskilt afgørelse om ændring af Tjæreby ydre vejle pumpelag og nedlæggelsen af Tjæreby indre pumpelag. Hvis der, når anlægsarbejderne ifm. vådområdeprojektet er afsluttet, endnu ikke forelægger en endelig afgørelse om partsfordelingen for de anlæg, som skal høre under de nye pumpelag, afholdes udgifterne til drift af disse anlæg forskudsvis af Slagelse Kommune.

Vejgrøfter

Vejgrøfterne vedligeholdes af Slagelse Kommune.

Broer

- Broen ved Bildsøvej i Tude Å's ny st. 33.707-33.728, samt spangene i Tude Å's ny st. 32.043 og 32.520 vedligeholdes af Slagelse Kommune.
- Broen over Bækkerenden ved Broholmvej vedligeholdes af Slagelse Kommune. I perioden 1. april – 31. maj skal der være monteret en 6 mm smoltrist under broen. Risten skal forhindre smolten i at trække ind i Store Vejlen.

Højvandslukke i Tjokholmdæmningen

Højvandslukket skal vedligeholdes af Slagelse Kommune.

Højvandslukket etableres som en betonkonstruktion i den eksisterende dæmning med 3 gennemløb på hver 4 meters bredde og 2 meters højde, hvorpå der monteres sidehængte galvaniserede ståklapper på 2 x 2 meter. I én af ståklapperne etableres en 0,50 m bred åbning i næsten hele klappens højde, undtaget et smalt bund og topstykke. Åbningen forsynes med en mindre sidehængt klap eller et skot/skydespjæld, som kan lukkes. Åbningen vil altid være åben, undtaget på dage/døgn som omfattes af DMI's områdevarsel af vandstande på 1,25 m DVR90 eller mere. På sådanne dage/døgn lukkes åbningen. Dette forventes på baggrund af højvandsstatistik for Korsør Havn at ske ca. én gang hvert femte år.

Brinkdiger

Brinkdiger og hydrauliske tværforbinder langs den nedre del af Tude Å ejes og vedligeholdes af Slagelse Kommune, som del af det offentlige vandløb.

Tidsplan

Projektet vil påbegyndes start-midt oktober, så snart alle myndighedstilladelser forelægges. Det anbefales, at arbejderne i de lavtliggende områder samt underføringerne og højvandslukket i Tjokholmdæmningen udføres i sommerperioden og således udføres i juni - september af hensyn til vejrforholdene. Den samlede anlægsperiode kan opgøres til 64 uger, såfremt arbejderne udføres i serie. Der anbefales dog at udføre arbejderne parallelt, idet flere arbejder med fordel kan udføres samtidig i dette store projektområde for optimering af anlægstiden. Det forventes, at anlægstiden på denne måde kan nedsættes til omkring 1 år.

Høring

Det ansøgte projekt hører under vandløbsloven. Projektet er en regulering og restaurering af Tude Å, Sortesvælgsrenden og Bækkerenden. Projektet skal behandles efter vandløbslovens §§ 16, 17, 21, 37, 38, 47, 48 og 49, som nærmere udmøntet i kapitel 5 og 7 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og – restaurering m.v.

Slagelse kommune har valgt at fremme projektforslaget og ifølge bekendtgørelsens § 24 skal projektet sendes i offentlig høring i 8 uger.

Efter bekendtgørelsens § 24, stk. 2 sendes projektet til udtalelse hos berørte myndigheder og til de klageberettigede organisationer.

I høringsperioden kan borgere, bredejere og interesseorganisationer sende bemærkninger til projektet til Slagelse Kommunes pr. mail teknik@slagelse.dk – med angivelse af sagsnr. 25-001667.

Høringsfristen udløber d. xx.xx.2025 – dato indsættes når KMU afgøre om administrationen skal sende projektet i høring

Projektets ejerforhold er beskrevet i tabellen herunder.

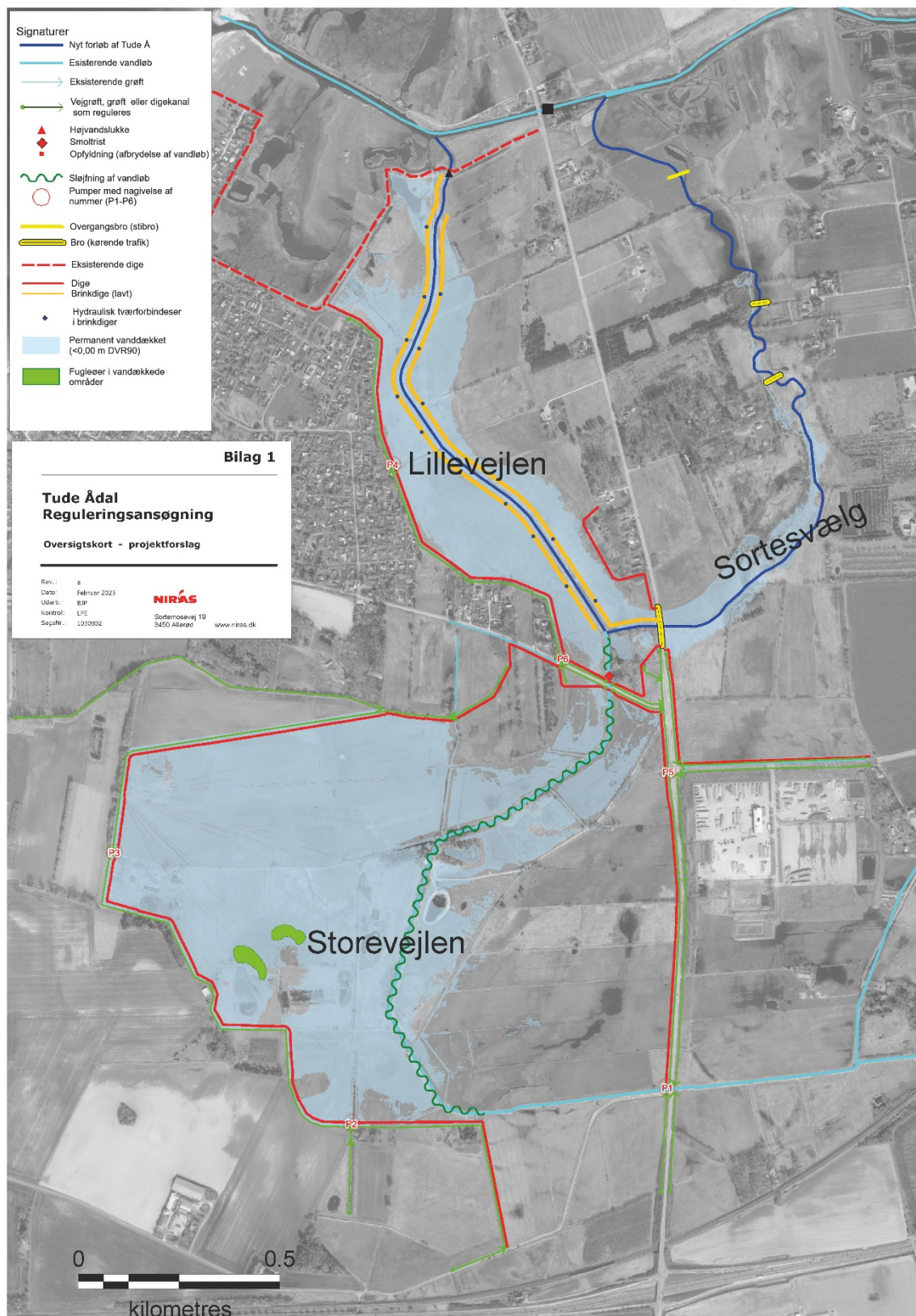
En liste med berørte bredejere er ved at blive udarbejdet når projektet sendes i høring.

Ejer	Matrikel	Ejerlav
Adresse, hvor ejer bor ikke navn	xa	Navn, sogn

Projektets geografiske placering

Figur 1. Viser placeringen af projektet

Figur 2. Viser detailkort af projektet.

Tilladelse efter anden lovgivning

Denne høring og senere godkendelse behandles med hjemmel i vandløbsloven. En godkendelse omfatter ikke samtidig godkendelse efter anden lovgivning.

Der skal gives tilladelser/dispensationer efter anden lovgivning:

§ 25 i Miljøvurderingsloven, er i høring i samme periode som denne høring

§ 29a i Museumsloven

§§ 3 og 16, samt kapitel 6 i Naturbeskyttelsesloven

§ 3 i Kystbeskyttelsesloven

§ 35 i Planloven

Dispensation fra fredningen af "Tude Å, Tude Ådal og Vårby Ådal"

Pumpelag

I en særskilt afgørelse gives tilladelse til nedlæggelse af pumpelaget Tjæreby indre vejle efter vandløbslovens § 44 samt ændring af pumpelaget Tjæreby ydre vejle efter "Vandløbslovens" § 40 samt § 7 i "Bekendtgørelse om vandløbsregulering og - restaurering m.v.", afgørelse om fordeling af parter træffes efter § 41 i "Vandløbsloven".

VVM

Slagelse kommune har på grund af projektets omfang og mulig påvirkning af omliggende natur sat en frivillig miljøkonsekvensvurdering af projektet i gang efter Miljøvurderingslovens § 15, stk 1, pkt. 3. Miljøkonsekvensrapporten og udkast til § 25 tilladelse er i høring i perioden **XX.XX.2025**

Foreløbig vurdering

I en indledende gennemgang er projektet har vandløbsmyndigheden vurderet at projektet ikke i nævneværdiggrad vil have en væsentlig negativ indflydelse på de naturmæssige- eller miljømæssige forhold og dermed ingen negative miljøkonsekvenser.

Projektet vil have en negativ indflydelse på de afstrømningsmæssige forhold, men de grundejere som indgår i vådområdeprojektet modtager en økonomisk kompensation for deltagelse af projektet, som der er indgået aftaler om. Der vil endvidere blive ydet en erstatning til de lodsejere i ådalene opstrøms for vådområdeprojektet der som konsekvens af projektet vil opleve forringet afvanding. Denne erstatning ydes efter vandløbslovens § 23.

I ansøgningen er der redegjort for afvandingsdybderne før (status) og efter udførelse af projektet (projekt) er beregnet og kortlagt i ådalene ovenfor vådområdeprojektet ved sommermiddelvandstand (se henholdsvis bilag 3 og bilag 10 i ansøgningen) og ved en vintermiddelvandstand under de nuværende forhold (status) og efter udførelse af projektet (bilag 11 og bilag 12 i ansøgningen). I bilag 11 og bilag 12, i ansøgningen, er endvidere vist oversvømmelsesgrænser som linjer i terrænet, der angiver øvre oversvømmelsesgrænser svarende til medianmaksimum- og absolutmaksimum vandstande.

Kortlægningen af sommermiddelvandstanden i status og projekt er udgangspunktet for vurdering af det værditab, projektet vil medføre og den erstatning, som lodsejerne tilbydes efter vandløbslovens bestemmelser. Kriterierne for, om der tilbydes erstatning, er, at den fremtidige afvandingsdybde er under 100 cm, og (logisk og) middelvandstanden stiger mere end 2,5 cm. Begge betingelser skal altså være til stede. Det er baseret på, at stigninger på mindre end 2,5 cm vurderes at føre til værditab, der er mindre end 1 % og dermed er under bagatelgrænsen, og at yderligere afvanding i forhold til en afvandingsdybde på 1,0 m ikke medfører et væsentlig større udbytte. Forskellen imellem afvandingsdybderne ved en sommermiddelvandstand i status og projekt er kortlagt og vist i bilag 15 i ansøgningen

Videre sagsgang

Relevante indsigelser eller bemærkninger vil indgå i vandløbsmyndighedens vurdering forud for en afgørelse efter vandløbsloven.

Slagelse Kommunes afgørelse til projektet, kan påklages af sagens parter.

Hvis du har spørgsmål eller bemærkninger til ovennævnte kan du kontakte undertegnede.

Hvis du har spørgsmål eller bemærkninger til ovennævnte, er du meget velkomne til at kontakte undertegnede på telefonnr. 21744526 eller mail vandloeb@slagelse.dk

Behandling af persondata

Oplysninger om Slagelse Kommunes behandling af dine personoplysninger på www.slagelse.dk/databeskyttelse

Venlig hilsen

Ditte Marie May
Vandløbsmedarbejder

Læs om Slagelse Kommunes behandling af dine personoplysninger på www.slagelse.dk/databeskyttelse

Kopi sendt til:

Ansøger:

- Slagelse Kommune ved Bo Gabe

Berørte bredejere:

En liste eller kort med berørte bredejere er ved at blive udarbejdet når projektet sendes i høring.

- [bredejer 1]

- [bredejer 2]

Relevante interesseorganisationer og myndigheder:

Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening, Slagelse
Danmarks Sportsfiskerforbund
Danmarks Sportsfiskerforbund, Vandområdedistrikt 11
Dansk Fritidsfiskerforbund
Dansk Ornitologisk Forening
Dansk Ornitologisk Forening, Slagelse
Danske Vandløb, Slagelse
Friluftsrådet, Kreds Sydvestsjælland
Korsør Lystfiskerforening
Skælskør Sportsfiskerforening
Sportsfiskerforeningen for Slagelse og Omegn
Sydvestsøllands Museum
Slots- og Kulturstyrelsen
Udsætningsforeningen Vestsjælland 95 (UFV95), Havørreden
Kystdirektoratet
Fiskeristyrelsen
Miljøstyrelsen

Bilag

Ansøgning

Vedhæftes som PDF

Økonomisk kompensation

Liste udarbejdes før høring

Yderligere kort

Kort over opstrøms lodsejere der har fået beregnet en eventuel økonomisk kompensation for forringet afvanding.

